

מוקדי ההחלטות של רכזי ביולוגיה המשתתפים בקהילה וירטואלית מקצועית לומדת, בתחילת משבר הקורונה כבבואה של זהותם המקצועית (מאמר קצר)

כריסטין איפסן
אוניברסיטת DTU דנמרק
chip@dtu.dk

דינה ציבולסקי
הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
dinatsy@technion.ac.il

אודליה שרירא
הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
odelias@campus.technion.ac.il

The Basis of Decision-Making of Biology Coordinators in Virtual Professional Learning Communities as an Expression of their Professional Identity during the Covid-19 Crisis (Short Paper)

Odelia Schrire
Technion – Israel Institute of
Technology
odelias@campus.technion.ac.il

Dina Tsybulsky
Technion – Israel Institute of
Technology
dinatsy@technion.ac.il

Christine Ipsen
DTU University - Technical
University of Denmark
chip@dtu.dk

Abstract

Adapting to a changing reality poses professional challenges for teachers, but also provides an opportunity for professional development and learning that is reflected in their identity. Since identity is understood to be at the basis of decision-making, there is a need to learn about the development of teacher identity and decision-making processes. The current study was conducted in Israel during the period of distance learning and teaching at the outbreak of the COVID-19 crisis, among biology coordinators from various high schools throughout the country participating in the national VPLC community. The aim of the study was to examine how the decision-making centers coordinated by the biology coordinators at the time of the pandemic outbreak reflected the dimensions of their professional identity, and the contribution of the community to the decision-making process. The results of the study, based on content analysis of the 17 in-depth interviews, showed that identity dimensions are expressed in the coordinators' decisions and that the community contributes to the decision-making processes. These results emphasize the importance of cultivating the development of professional identity as a crucial factor in decision-making processes, as well as of strengthening the status of VPLC communities, both in terms of their significance to professional decision-making processes, and as an online space for developing the professional identity of teachers and coordinators.

Keywords: Professional Identity, Decision Making, Virtual Learning Professional Community, COVID-19, Online Biology Teaching.

תקציר

תחושת האי-וודאות המאפיינת את העידן הדיגיטלי, התעצמה כאשר מערכות החינוך נאלצו לעבור להוראה מרחוק עתירת טכנולוגיה בעת פרוץ המגיפה העולמית. הסתגלות למציאות משתנה, מציבה בפני המורים אתגרים מקצועיים, אך גם הזדמנות להתפתחות ולמידה מקצועית המשתקפת בזהותם. מאחר וזהות נתפסת כבסיס לקבלת החלטות, ישנו הצורך ללמוד על זהותו המקצועית של המורה ועל תהליכי קבלת ההחלטות בתקופה ייחודית זו. המחקר הנוכחי נערך

בישראל בתקופת הלמידה וההוראה מרחוק בפרוץ המגפה, בקרב רכזי לביולוגיה מתיכונים שונים ברחבי הארץ. הרכזים משתתפים בקהילה ארצית VPLC העוסקת בהתאמת הוראת הביולוגיה לעידן הדיגיטלי ובאתגרי המקצוע הניהוליים שיש לרכז בתפקידו. מטרת המחקר היתה לבחון כיצד מוקדי החלטות שקיבלו הרכזים בתקופה פרוץ משבר הקורונה, משקפים את מימדי זהותם המקצועית ומהי תרומת הקהילה המקצועית לתהליך קבלת החלטותיהם. ממצאי המחקר המתבססים על ניתוח תוכן של 17 ראיונות עומק פתוחים הראו כי קיים ביטוי למימדי הזהות בהחלטות הרכזים וכי לקהילה תרומה לתהליכי קבלת החלטות. המשמעות של תוצאות אלו היא בהדגשת חשיבות טיפוח מימדי הזהות המקצועית כגורם מכריע בתהליכי קבלת החלטות. חיזוק מעמדן של קהילות ה-VPLC כמשמעותיות בתהליכי קבלת החלטות מקצועיות וכמהוות מרחב מקוון לפיתוח זהות מקצועית של מורים ורכזים.

מילות מפתח: זהות מקצועית, קבלת החלטות, קהילה מקצועית לומדת וירטואלית, קורונה, הוראת ביולוגיה מקוונת.

מבוא

עבודת המורים מתאפיינת ברצף של החלטות מקצועיות רבות (Hunter, 1979). תהליכי קבלת החלטות הופכים להיות מורכבים יותר בסביבה חדשה ומשתנה כסביבה דיגיטלית ומאתגרים עוד יותר במצבי חרום בהם הצוות החינוכי נדרש לשנות הרגלי למידה והוראה (Hodges et al., 2020). גורם חשוב המעורב בתהליך קבלת החלטות הינו הזהות המקצועית של המורה (Olitsky, 2007). תקופת משבר הקורונה הביא עימו אתגרים חדשים אשר אילצו את הצוות החינוכי וביניהם מורי המדעים לקבל החלטות רבות, בתנאים של חוסר וודאות (Fackler & Sexton, 2020). מחקר זה המתמקד ברכזי ביולוגיה המשתתפים בקהילה וירטואלית מקצועית לומדת (VPLC – virtual professional learning community), בוחן את החלטות הרכזים בתחילת משבר הקורונה, באמצעות ביטוי של מימדי הזהות המקצועית בהחלטותיהם. כמו כן המחקר מתייחס לתרומת הקהילה המקצועית בתהליכי קבלת החלטות בתקופה ייחודית זו.

רקע תאורטי

מגפת הקורונה טילטלה את שגרת החיים בכל התחומים והובילה לשינויים גם במערכות החינוך העולמיות אשר נאלצו לעבור להוראה מקוונת (UNESCO, 2020). המעבר המהיר להוראה מרחוק בחרום מורכב יותר ושונה מהוראה מקוונת שבשגרה המאפשרת תכנון מקדים ויסודי (Hodges et al., 2020). ההוראה המקוונת אמנם מציעה הזדמנויות חדשות, אך גם מציבה אתגרים פדגוגיים, טכנולוגיים, אדמיניסטרטיביים וביחסים הבינאישיים (Farmer & West, 2019). כך גם תהליך קבלת החלטות המורכב המאפיין את עבודתו של המורה (Eggleston, 2018), הפך להיות מאתגר יותר בסביבה המקוונת ובשעת חירום.

תהליך קבלת החלטות יכול להיעשות גם במסגרת השתתפות בקהילה מקצועית, בה משתפים חבריה בידע ובניסיונם זה עם זה ומסייעים בכך גם בגיבוש החלטות מקצועיות (Lave & Wenger, 1991). המונח קהילה לומדת מקצועית וירטואלית (VPLC), מתאר קהילות העוסקות בסביבות מדיה ותוכנה שונות, למטרות בניית מערכות יחסים ולמידה (Ford et al., 2008). האינטראקציות במרחבים הווירטואליים, יחד עם מגוון משאבים טכנולוגיים, מספקים למידה חברתית והזדמנויות רבות (Atkins et al., 2017). הקהילה המקוונת מאפשרת למורים לבנות מערכות יחסים, לבטא את זהותם המקוונת ולעצב את אישיותם בדרך חדשה (Tam, 2015). האינטראקציות הבינאישיות תורמות באופן אישי ומקצועי ומבנות את זהותם המקצועית (Lave & Wenger, 1991). מהפרספקטיבה האונטולוגית, הזהות מוגדרת כתוצר של החוויות והאינטראקציות של הפרט בחייו (Wenger, 1998).

זהות נחשבת להגדרה עצמית של האדם את עצמו (Beauchamp & Thomas, 2009), בהקשרים שונים כולל זהות מקצועית (Davey, 2013). לזהות המקצועית של מורים תפקיד מרכזי בגיבוש החלטות, בנתינת משמעות ובעיצוב שיטות הוראה (Olitsky, 2007). הגדרת הזהות המקצועית מוצגת באופנים שונים בספרות הכוללים התייחסות לאופי החברתי, לריבוי הזהות ולהתפתחות עם הזמן (Akkerman & Meijer, 2011). המחקר הנוכחי נשען על תפיסתם של Beijaard, Verloop & Vermunt (2000) לגבי זהות מקצועית, הטוענים שזהות המקצועית השפעה על השיפוט, קבלת החלטות מקצועיות ועל תחושת המסוגלות העצמית. המימדים בזהות מקצועית מוגדרים כתפיסות עצמיות של מורים על אודות עצמם ומקצוע הוראה ואשר המתעצבות לאורך זמן בהקשר

המקצועי, למשל, סוכנות, מודעות עצמית ועוד (על פי מחקרים קודמים של Tsybulsky & Muchnik-Rozanov (Under review; 2019) ו-Muchnik-Rozanov & Tsybulsky (2019; 2021)) ומוצגים בטבלה 1.

טבלה 1. הגדרת מימדי הזהות המקצועית של הרכזים בהקשר המחקר (Tsybulsky & Muchnik-Rozanov, under review)

	מימדי הזהות המקצועית	ההקשר המחקרי
1	מודעות עצמית	מודעות הרכזים לרגשות, למחשבות ולצרכים שלהם בתקופת ההסגר והלמידה מרחוק ועם החזרה לבית הספר
2	ביטחון עצמי	מתייחס לתחושות הרכזים ביחס ליכולתם להתנהל במסגרת הלמידה מרחוק ובתקופת החזרה ההדרגתית לשגרה.
3	אוטונומיה	מתייחסת לתחושת העצמאות והמחשבה של הרכזים לקבל החלטות ולקחת אחריות על תהליכי למידה והוראה מבלי להיות תלויה באחרים.
4	תחושת שייכות	מתייחסת לתחושת השייכות של הרכזים למערכת בית הספר ולקהילה המקצועית הלומדת וכתוצאה מכך הם יכולים לתרום ולהיתרם משיתוף הידע המקצועי והתמיכה החברתית.
5	סוכנות	מתייחס לתחושת הרכזים כסוכני שינוי במערכת החינוך. כמו כן מימד זה כולל גם גילוי מנהיגות והובלת צוות.

מטרת המחקר ושאלת המחקר

מטרת המחקר היא לבחון כיצד מוקדי החלטות שקיבלו המורים הרכזים בתקופה פרוץ משבר הקורונה, משקפות את מימדי זהותם המקצועית ומהי תרומת הקהילה המקצועית לתהליך קבלת החלטותיהם.

לפיכך, שאלות המחקר הן:

1. מהם מוקדי החלטות של רכזי ביולוגיה המשתתפים בקהילת VPLC, המבטאים מימדים מזהותם המקצועית?
2. באיזה אופן רואים רכזי ביולוגיה את התרומה של הקהילה המקצועית בתהליך קבלת החלטות?

שיטות

גישת המחקר וכלי המחקר

המחקר נעשה בגישה איכותנית. כלי המחקר הוא ראיון עומק פתוח המאפשר לשמוע את כלל החוויות של המשתתפים. 17 ראיונות בוצעו עם רכזים לביולוגיה לאחר תקופה של 3 חודשים מפרוץ המגיפה ושני ראיונות נוספים עם מנחות הקהילה. משך כל ראיון היה כשעה. הראיונות הוקלטו ותומללו. לאחר סיום הראיונות הם נותחו באמצעות ניתוח תוכן (Lincoln & Guba, 1985) המסווג את החלטות הרכזים לקטגוריות של מימדי הזהות המקצועית המתפתחת כפי שהוגדרו בפרק התאורטי ולתת-קטגוריות.

סדה המחקר והמשתתפים

במחקר משתתפים 17 רכזי ביולוגיה מבתי ספר תיכוניים ברחבי הארץ ממגזרים שונים (12 ממלכתי, 2 ממלכתי דתי, 3 ערבי), רובן המוחלט נשים למעט גבר אחד. הרכזים נפגשים מדי חודש בקהילה וירטואלית מקצועית לומדת העוסקת בשני נושאים עיקריים: נושא התאמת הוראת הביולוגיה לעידן הדיגיטלי ובאתגרי המקצוע הניהוליים שיש לרכז בתפקידו. קבוצת ווטסאפ מלווה את הקהילה באופן רציף.

אמינות

איסוף הנתונים ותמלול הראיונות נעשה באופן שיטתי. מהימנות המחקר הושגה באמצעות שמירה על מאגר נתונים לכל אורך המחקר, שיאפשר לצוות המחקר לחזור ולבדוק בצורה ישירה את מקורות המידע עליהם מתבסס המחקר. לצורך בקרה על תהליך הניתוח שותף אופן קידוד הנתונים לתוך הקטגוריות עם מומחים חיצוניים. קיים למחקר אישור מועדת אתיקה בטכניון, מספר 2018075.

ממצאים ודיון

ממצאי המחקר יוצגו בהתאם לשתי שאלות המחקר. החלק ההראשון מתאר את הביטוי של מימדי הזהות המקצועית בהחלטות שקיבלו רכזי הביולוגיה. החלק השני יציג את ההתייחסות של הרכזים לתרומת הקהילה בתהליך קבלת החלטות בהתמודדות עם האתגרים שהציבה התקופה.

1. מימדי הזהות המקצועית המתפתחת של רכזי ביולוגיה בהחלטות המקצועיות

ניתוח הראיונות עם רכזי הביולוגיה הראה כי קיימים מוקדי החלטות המשקפים את חמשת המימדים בזהות המקצועית המתפתחת כפי שמוצגים בטבלא 2.

טבלה 2. השתקפות ממדי הזהות המקצועית בהחלטות רכזי הביולוגיה וסיווגם לתתי קטגוריות

מודעות עצמית	
מתוך הראיונות עולה כי הרכזים מודעים לסיטואציה המורכבת בה הם נמצאים וכי מבינים מהם הצרכים והתנאים המתאימים לקבלת החלטות והתמודדות עם המשבר.	
הכרה בחולשות ובחוזקות	"מצאתי את עצמי שאני צריכה דחוף ללמוד את הזום וללמוד איך מנהלים פגישה בזום... אני חושבת שעם כל הקשיים, השתדלנו, ואני חושבת הצלחנו לרוב" (אפרת)
ביטחון עצמי	
נמצאה שונות בין הרכזים בתחושת היכולת העצמית שלהם להתנהל בתקופה זו אשר דרשה שימוש אינטנסיבי בכלים דיגיטליים והסבת הפדגוגיה ללמידה והוראה מרחוק. יחד עם זאת מאחר והרכזים השתתפו בקהילת רכזי הביולוגיה אשר עסקה בין השאר בהתאמת הפדגוגיה לעידן הדיגיטלי, נראה כי רובן הפגינו הכרה ביכולתן לבצע את המשימות.	
ניסיון קודם	"הזום זה לא היה חדש. הכלים הדיגיטליים, זה גם לא היה חדש כי אני בעצמי העברתי השתלמות מורים בנושא של אוריינות חזותית, אינפוגרפיקה וכלים מתוקשבים לאוריינות חזותית" (שרה)
ניסיון מועט	"אני יחסית מורה חדשה במערכת, עכשיו זה שנה רביעית, אז יש המון תהליך של למידה... אתה לומד גם לעמוד מול כיתה, גם להסתדר אז מאוד נעזרתי במצגות, אין לי זמן בגלל התנאים לייצר דברים שאני מאמינה בהם. זה משהו שאני מניחה שיבוא עם השנים" (גלי)
חוסר יציבות	"אני רק זוכרת את עצמי משהו כמו שבועיים-שבועיים וחצי רק רודפת אחרי עצמי, לא מבינה מה אני אמורה לעשות כל כך" (מעייך)
לחץ	"אני כבר 16 שנה מלמדת, הכל יש לי בראש והכל מוכן.. אבל עכשיו הייתי צריכה להכין את זה... זה דרש עבודה כפליים. זאת הייתה תקופה ממש לחוצה. ואף אחד לא הבין את זה" (אפרת)
שיקול דעת	"הרבה פעמים הרגשתי שאני מתפשרת על מה שהייתי רוצה, כאילו על איך שהייתי רוצה לעשות, אבל אני מזכירה לעצמי שזה הכי טוב שאני יכולה לעשות בסיטואציות האלה וגם גאה שאתה מצליח לעשות את זה" (יערה)

אוטונומיה	
<p>הרכזים דיווחו על מגוון תחושות באוטונומיה שלהם לקבל החלטות. מצד אחד הרגישו כי הנהלה תומכת ומאפשרת חופש בקבלת החלטות צוותיות. מצד שני מאפייני התקופה שכללו הנחיות רבות פגעו בתחושת האוטונומיה</p>	
גמישות	<p>"האמת שאצלנו ההנהלה הייתה מאוד גמישה. לי כרכזת הם נתנו יד חופשית, לא שאלו אותי מה אני עושה, מתי אני עושה, הגישו לא הגישו" (אורית)</p>
חופש פעולה	<p>"אני אוהבת את ההתנהלות החופשית שלי שאני עושה מה שאני רוצה בכלל." (רוית)</p>
יחסי כוחות	<p>"בהתחלה היה לי מאוד מאוד קשה לסנכרן את הדבר הזה ולאזן אותו, ועם מי אני הולכת? אני הולכת עם בית ספר, העם הבוסים שלי או עם הביולוגיה" (רוני)</p>
חוסר וודאות	<p>"הרבה חוסר וודאות של מה קורה מבחינת ההתנהלות של משרד החינוך, איך שזה מגיע למורים, איך שזה מגיע להנהלה ואיך שההנהלה מעבירה את זה הלאה. המון בלאגן, זאת אומרת זה כאוס שלא ברור מי נגד מי, איך זה הולך להתנהל. כל יום מחליטים החלטה אחרת, כל יום מתקבלת החלטה שהיא סותרת את החלטה הקודמת. זה יצר תחושה של בלבול" (יערה)</p>
תחושת שייכות	
<p>רכזים תיארו החלטות רבות בהן ניתן לראות כי הרגישו בתחושת שייכות לבית הספר שבאה לידי ביטוי בהבנה שהם חלק מארגון ובעשייה להשגת מטרות משותפות.</p>	
ראיית הפרט	<p>"יש לנו בית ספר מאוד מיוחד בקטע הזה, שמאוד רואים את המורה... הייתה נגיד ההבנה מאוד גדולה על המצב שלי, ארבעה ילדים וצריכה ללמד... ומאוד התחשבו בשעות, מאוד נתנו לי את הגמישות לתת עבודה הרבה פעמים במקום שיעור, לעשות שיעור קצר יותר " (גלי)</p>
תפקוד קבוצתי	<p>"הרגשתי שלגמרי היה תפקוד בית ספרי. גם ברמת השכבות, גם ברמת צוות רכזי המקצוע, כלומר הייתה עבודה מקצועית" (אלין)</p>
שייכות לקהילה	<p>"אז כמורה לביולוגיה שמשתתפת בקהילה, אני חושבת שיחסית לנו השימוש במדיה המקוונת היה הרבה יותר מוכר" (דנה)</p>
סוכנות	
<p>הרכזים הרגישו במחויבות ובאחריות לתמיכה מקצועית בצוות המורים ולכלל בית הספר. הרכזים הציגו לרוב שליטה בשיטות ובכלים. בפעולתוהם ניכר היה כי ראו עצמם כסוכני שינוי בבית ספרם, תוך גילוי מנהיגות והובלת הצוות.</p>	
הובלת צוות	<p>"מתחילת השנה אני עבדתי בישיבות צוות ומול המורים האלה על איך לשלב תקשוב בתוך ההוראה שלנו, וכשהגענו לקורונה הם התחילו במקום טוב יותר... גם השתמשנו באנסגר גרדנר, ובכל מיני כלים כדי גם להפוך את השיעור לשיעור שהוא לא, כאילו אתה מול המחשב ואתה רק שומע את המורה מרצה" (אחלמה)</p>
הובלת שינוי	<p>"צריכים לדעת לקבל את השינוי הזה ולנצל אותו, ממש. אי אפשר לחזור אחורה. חבל לחזור אחורה.. אני עכשיו הולכת בסוף השיחה הזו הולכת לכתוב למורים; א' שאפשר לקיים את השיעור גם בזום וגם בכיתה.." (מירית)</p>
שיתוף	<p>"בקבוצה של רכזי כל המקצועות של בית הספר, אז אני הייתי גם משתתפת הרבה מאוד את כל הרכזים בכלים ומתייעצים איתי" (שרה)</p>

3. תרומת הקהילה בתהליך קבלת החלטות בהתמודדות עם האתגרים שהציבה התקופה

רכזים רבים התייחסו להשתתפותם בקהילת רכזי הביולוגיה כתורמת ותומכת בהתמודדותם באתגרים שזימנה התקופה. ציטוטים נבחרים מתוך הראיונות מוצגים בטבלה 3.

טבלה 3. ציטוטים לדוגמא מתוך הראיונות המתייחסים לתרומת קהילת VPLC לרכזי ביולוגיה

דנה	"אז כמורה לביולוגיה שמתתפת בקהילה, אני חושבת שיחסית לנו השימוש במדיה המקוונת היה הרבה יותר מוכר"
יפעת	"אני לא מפחדת מטכנולוגיה אז למזלי את הזום אני כבר מכירה עוד לפני התקופה הזאת בכלל. גם כי אני לומדת בזום [בקהילת הרכזים לביולוגיה]"
מורן	"אז גם כן העלו [המנחות ועמיתים לקהילה] הרבה מאוד חומרים ואמצעים שאנחנו יכולים להשתמש"
רוית	"מבחינה טכנולוגית לא הייתה לי בעיה, כי אני די טכנולוגית, וגם הקהילה שלנו היא טכנולוגית במהותה"
שרה	"למדתי את זה מאורית, מאורית ורונה [מנחות בקהילה]... אני למדתי מהן הרבה כי הן היו עושות לנו את המפגשים ככה, תמיד איזה פתיחה, הקנייה ואז חלוקה לחדרים. ולקחתי את התבנית הזאת.. כמו עם אורית ורונה, כשהן פותחות את החדר יש להן מצגת שיתופית, ומצגת הכנתי מראש שקופיות של חדר אחד"
גלי	"אני נחשפתי לזום בקהילת רכזי ביולוגיה... כך שזום ממש להרבה מורים זה אולי היה חדש להם. לי ממש לא חדש, מאוד נוח לתפעול"

ציטוטים אלו עולים בקנה אחד עם האגינדה של מנחות הקהילה המבינות את הצרכים המקצועיים שיש לרכז בעבודתו. בטבלה 4 ניתן לראות כיצד המנחות מספרות על חשיבות התמיכה ברכז אשר זקוק למרחב מתאים להתלבטויות מקצועיות.

טבלה 4. ציטוטים לדוגמא מתוך הראיונות עם מנחות קהילת VPLC לרכזי ביולוגיה

אירית	"הרכז הוא מישור מאוד בודד במקצוע שלו. הוא בעצם אחראי על צוות מורים, ובדרך כלל, ישנן לא מעט צוותים שהרכז הוא זה שמוביל והוא פחות מתייעץ, אז יחסית כל החלטות, ההכרעות הן עליו לבד, ולכן לקהילה היה מאוד מאוד, היה לה מקום, היא חיונית"
רונה	"רונה [המנחה] ואני מבינות את הצרכים, כמובן שכל מפגש שואלות, מדייקות, שואלות בתחילת שנה, שואלות תוך כדי השנה... אז בהתאם לצרכים שעולים מהשטח"
רונה	"הקשר הוא הרבה יותר הדוק, הוא הפך להרבה יותר הדוק (בתקופת הקורונה). השיתופיות גם, השיתוף של חברי הקהילה הוא הרבה יותר אינטנסיבי"

ממצאים אלו תואמים את הספרות המדגישה את היחודיות שבפלפורמת המדיה החברתית, ביכולת לקיים דיונים מותאמים לסביבה וביצירת אווירה המעודדת תרומה של כלל המשתתפים (Sack-Min, 2017).

סיכום ומסקנות

לסיכום, המחקר הראה את הביטוי של מימדי הזהות המקצועית בהחלטות הרכזים ומעיד על חשיבות טיפוח מימדים אלו כתמיכה בתהליכי קבלת החלטות. כמו כן המחקר מציג גם את התרומה של הקהילה למשתתפים בהתמודדות עם השינויים בפדגוגיה ובתמיכה והתגברות משותפת על האתגרים. התרומה התיאורטית של המחקר בהדגשת ההדדיות בין ממדי הזהות המקצועית לבין תהליכי קבלת החלטות מקצועיים. התרומה מעשית הינה בהצגת חשיבותה של קהילת ה-VPLC בתהליכי קבלת החלטות המקצועיים שעוברים רכזים תוך כדי אינטראקציה ויצירת זהותם המקצועית. למעשה ממצאי המחקר מחזקים את התאוריות בנושא הזהות המקצועית המדגישות את האופן הדינמי בתהליך מתמיד של הבניה והתפתחות, באינטראקציות עם אחרים (Beijaard et al., 2004). מחקר המשך יכול לבחון את העוצמה של

הופעת ממדי הזהות בהחלטות הרכזים. השלכות המחקר יכולות לסייע בעת גיבוש תוכניות לפיתוח מקצועי של מורים בכלל ובפרט למורים רכזים.

תודות

תודה למשתתפי ולמנחות הקהילה אשר השתתפו במחקר. מחקר זה נעשה בתמיכת מלגת שת"פ עם אוניברסיטאות EuroTech.

מקורות

- Akkerman, S. F., & Meijer, P. C. (2011). A dialogical approach to conceptualizing teacher identity. *Teaching and Teacher Education, 27*(2), 308–319.
- Atkins, B., Koroluk, J., & Stranach, M. (2017). Canadian teaching and learning centres on Facebook and Twitter: An exploration through social media. *TechTrends, 61*(3), 253–262.
- Beauchamp, C., & Thomas, L. (2009). Understanding teacher identity: An overview of issues in the literature and implications for teacher education. *Cambridge Journal of Education, 39*(2), 175–189.
- Beijaard, D., Verloop, N., & Vermunt, J. D. (2000). Teachers' perceptions of professional identity: An exploratory study from a personal knowledge perspective. *Teaching and Teacher Education, 16*(7), 749–764.
- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and Teacher Education, 20*(2), 107–128.
- Davey, R. (2013). *The professional identity of teacher educators: Career on the cusp?*. Routledge.
- Eggleston, J. (Ed.). (2018). *Teacher decision-making in the classroom: a collection of papers*. Routledge.
- Farmer, T., & West, R. (2019). Exploring the concerns of online K-12 teachers. *Journal of Online Learning Research, 5*(1), 97–118.
- Fackler, A. K., & Sexton, C. M. (2020). Science Teacher Education in the Time of COVID-19. *The Electronic Journal for Research in Science & Mathematics Education, 24*(3), 5–13.
- Ford, L., Branch, G., & Moore, G. (2008). Formation of a virtual professional learning community in a combined local and distance doctoral cohort. *ACE Journal, 16*(2), 161–185.
- Hunter, M. (1979). Teaching Is Decision Making. *Educational leadership, 37*(1), 62.
- Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review, 27*.
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge university press.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). Naturalistic inquiry. sage. Muchnik-Rozanov, Y. & Tsybulsky, D. (2021). Examining future-oriented discourse within reflective narratives as professional identity development for student teachers. *Journal of Education for Teaching, 47*(3). <http://dx.doi.org/10.1080/02607476.2021.1878339>
- Muchnik-Rozanov, Y. & Tsybulsky, D. (2021). Examining future-oriented discourse within reflective narratives as professional identity development for student teachers. *Journal of Education for Teaching, 47*(3). <http://dx.doi.org/10.1080/02607476.2021.1878339>
- Muchnik-Rozanov, Y. & Tsybulsky, D. (2019). Towards understanding the language of student teachers' reflections in the context of professional identity development. *Reflective Practice: International and Multidisciplinary Perspectives, 20*(4), 520-532. <https://doi.org/10.1080/14623943.2019.1642188>.
- Olitsky, S. (2007). Facilitating identity formation, group membership, and learning in science classrooms: what can be learned from out-of-field teaching in an urban school?. *Science Education, 91*(2), 201–221.
- Sack-Min, J. (2017). Social media helps educators build professional learning communities. *The Education Digest, 82*(6), 25.
- Tam, A. C. F. (2015). The role of a professional learning community in teacher change: A perspective from beliefs and practices. *Teachers and Teaching, 21*(1), 22–43.

- Tsybulsky, D. & Muchnik-Rozanov, Y. (2019). The development of student-teachers' professional identity while team-teaching science classes using a project-based learning approach: a multi-level analysis. *Teaching and Teacher Education*, 79, 48–59. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2018.12.006>.
- Tsybulsky, D. & Muchnik-Rozanov, Y. (Under review). Incorporating project-based learning approach into distance learning during COVID-19 crisis and its contribution to the development of preservice teachers' professional identity. *European Journal of Teacher Education*.
- UNESCO, (2020). Covid-19 educational disruption and response. Retrieved from: <https://en.unesco.org/themes/education-emergencies/coronavirus-school-closures>.